

Hegemònic a les Balears, el PP vol guanyar al País Valencià i doblar els escons al Principat

La dreta trepitja l'accelerador

La designació de Leopold Ortiz com a candidat del PP per València és un exemple que els conservadors juguen fort per intentar guanyar les eleccions del 6 de juny. L'hegemonia a les Balears i la forta pujada a Catalunya completen un panorama força optimista per als homes d'Aznar.

6 JUNY

Al País Valencià, la convocatòria d'eleccions generals ha dut una novetat important: l'aposta d'Aznar per l'eurodiputat Leopold Ortiz com a cap de llista per València. De retruc, això augmenta l'arraconament polític de l'actual president del PP valencià, Pedro Agramunt. Aquest últim va en les llistes pel Senat, cambra de poc pes institucional i on solen anar a parar les "segones files" dels partits. La falta de confiança del president del PP, José María Aznar, en Agramunt ja es va evidenciar en el darrer congrés estatal dels populars (vegeu EL TEMPS, núm 453).

Leopold Ortiz, nascut a Catadau (Ribera Alta), 51 anys, fill de llauradors, catalanoparlant, és l'home escollit per Aznar per donar batalla al PSOE a València, circumscripció en la qual el PP no ha guanyat mai. La seua designació respon a l'estratègia marcada per l'aparell del partit que pretén restar vots a la formació regionalista Unió Valenciana.

De fet, Ortiz va encapçalar com a independent la llista d'UV al Parlament Europeu en les eleccions del 1986. En aquella ocasió no va ser elegit, malgrat fés grans expectatives que s'hi havien depositat. Aleshores, l'experiència de Leopold Ortiz com a dirigent del Comitè de Gestió per a l'Exportació de Cítrics (institució privada amb subvenció pública) intentava assegurar els vots del sector de l'electorat més pròxim al regionalisme valencià.

El 1989, Ortiz tornà a provar sort. Aquesta vegada deixà les files regionalistes i optà pel PP, amb què va aconseguir l'escó europeu. No obstant això, Leopold Ortiz decideix quedar-se al marge de la disciplina de partit i no s'hi integra fins ara fa dos anys. En aquell moment, el PP reuneix els requisits exigits per ell, segons confessa: obrir el seu discurs a tots

els col·lectius, obtenir l'homologació amb el Partit Popular Europeu, integrant-se dins la IDU, i mostrar-se partidari de la defensa dels regionalismes i les autonomies.

Leopold Ortiz, segons algunes fonts del partit, no ha estat mai una persona de l'aparell. És un home amb credibilitat en la cúpula popular i que no ha mirat mai amb bons ulls el liderat d'Agramunt al PP valencià. Això ha fet que alguns l'hagen considerat com un home del corrent representat per Rita Barberà. Altres veus del partit asseguren que Ortiz no pertany a cap corrent intern i que va per lliure. El seu criteri personal està sempre per damunt del col·lectiu, asseguren aquestes fonts. Aquesta independència, però, no vol dir que siga un home problemàtic o indisciplinat respecte a les decisions preses a Madrid.

Les expectatives de triomf que les enquestes donen al PP al País Valencià, amb l'obtenció de 14 o 15 diputats davant els 12 o 13 del PSPV-PSOE, han fet que els populars dissenyen una estratègia bàsicament dirigida a restar força a la dreta regionalista. UV i PP es dirigeixen a un mateix electorat conservador, amb diferències de matisos. Per això, la tàctica dels populars per a la campanya electoral serà demanar el vot útil.

En aquesta operació, l'aposta per Leopold Ortiz com a cap de llista per València és fonamental. Aznar i l'aparell del partit en són conscients. Així, a causa de la negativa de Rita Barberà a encapçalar la llista i del rebuig de Madrid a acceptar Joaquín Calomarde, candidat proposat per Agramunt, la cúpula conservadora ha optat per una solució audaç, que canvia a fons el panorama popular.

La bona imatge de l'eurodiputat en el món agrari, el seu coneixement dels afers cítrics i les bones relacions que manté amb els propietaris de terres de conreu poden donar-li part dels vots que fins ara

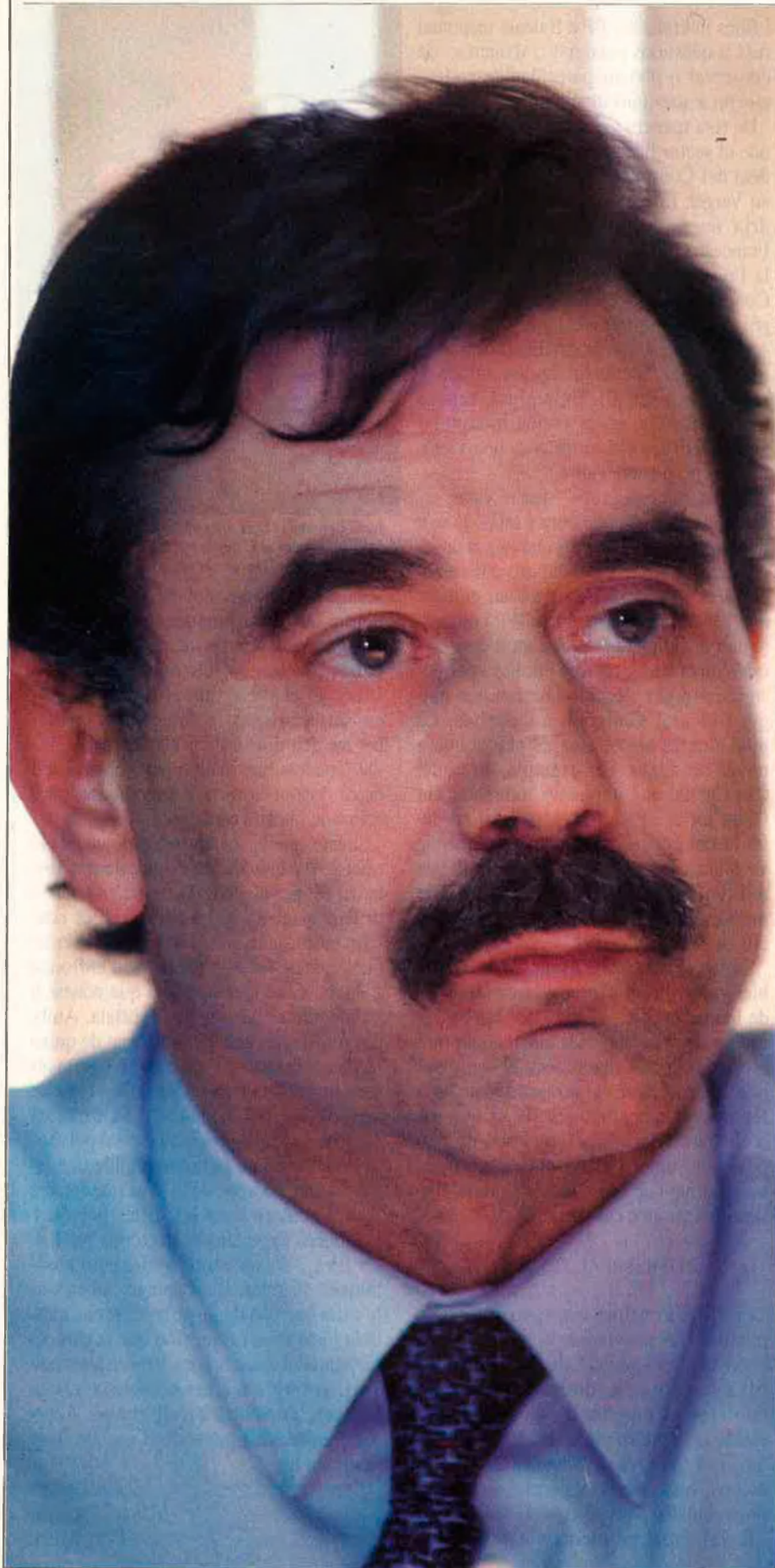
nodrien el regionalisme de González Lizondo. Segons fonts del camp valencià, Leopold Ortiz és un home intel·ligent, dialogant i "molt identificat amb els problemes de l'agricultura".

MADRID MANA

A banda de la pujada de Leopold Ortiz, la confecció de les llistes per a les eleccions del 6 de juny ha posat de manifest l'escassa autonomia política de què gaudeix la federació regional valenciana en el partit. El PP valencià s'ha trobat amb unes llistes confeccionades al carrer de Génova, la seu dels populars a Madrid. Això ha provocat una lluita ferotge entre els aspirants a ocupar escó. Així, qui, en un primer moment, semblava que seria el cap de llista, el madrileny José Manuel García Margallo, ha ocupat definitivament el segon lloc, darrere Leopold Ortiz. Margallo no ha presentat resistència a l'imposició de l'eurodiputat valencià per por a ser titllat de *cunero* (candidat que no viu a la circumscripció per la qual es presenta).

L'intent de Leopold Ortiz per situar en la llista un home de la seua confiança s'ha saldat amb la col·locació de Guillermo Martínez. José Ramón Pascual ocupa la tercera posició de la candidatura al Congrés. L'elecció de la quarta posició no ha estat tampoc exempta de problemes. El suport de Rita Barberà per posar-hi el senador Ignasi Gil Lázaro no ha servit de res. Aquest ha estat destronat per la regidora de l'Ajuntament de Torrent, Eva Amador. La negativa de Madrid a modificar la variació de la quota femenina ha pogut més que la influència de l'alcaldesa de València.

A Alacant, la pretensió d'Eduardo Zaplana, alcalde de Benidorm i president provincial, d'encapçalar la llista ha estat avortada per la cúpula de Madrid, que ha estimat més oportú designar de nou com

a primer espasa el *cunero* Federico Trillo i deixar Zaplana en el seu càrrec actual. A Castelló, Joan Costa i Gabriel Elorriaga ocupen els primers llocs de la candidatura.

Madrid no sols ha confeccionat les llistes, sinó que, a més, ha traçat les línies generals del discurs electoral del PP al País Valencià. Segons fonts internes del partit, el 70% de la campanya s'ha dibuixat a Madrid i el 30% restant s'ha dissenyat ací. Els temes centrals del discurs del PP seran l'atur, la corrupció, la situació actual de la petita i mitjana empresa i les peculiaritats de l'economia valenciana, com ara el moment crític en què es troba l'agricultura valenciana o el sector turístic.

AGRAMUNT, ACORRALAT

Segons totes les fonts consultades, la designació d'Agramunt com a cap de llista del Senat ha estat una operació muntada per Vicente Sanz, secretari regional i provincial del PP, amb l'única finalitat de donar-li una eixida airosa. Ara hi ha en marxa dins el PP un lluita sorda per a succeir Agramunt, tant en la presidència del partit com en el càrrec de portaveu a les Corts Valencianes. La seua marxa a la Cambra Alta l'obliga, segons el reglament d'incompatibilitats aprovat pel partit en el darrer congrés nacional, a deixar una de les dues presidències. Els rumors interns del grup parlamentari apunten que, trie l'opció que trie, Agramunt està ferit de mort, ja que no el deixaran ostentar ni tant sols el càrrec de portaveu a les Corts valencianes.

Malgrat que Pedro Agramunt no pensa dimitir com a president regional del partit, les veus consultades asseguren que l'alcalde de Benidorm, Eduardo Zaplana, pot ser el seu substitut en la presidència regional i Manuel Tarancón, regidor a l'Ajuntament de València, agafaria la presidència provincial del partit, i, doncs, tornaria així a l'executiva valenciana.

Amb Agramunt fora de la direcció del partit, els tres corrents conservadors al País Valencià, el de Barberà (València), el de Zaplana (Alacant) i el de Sanz (aparell del partit), es repartiran el pastís. Queda un interrogant per revelar, no obstant: el paper que farà en aquest repartiment Leopold Ortiz. Ell pot desequilibrar molt el fidel de la balança i alguns ja l'apunten com a possible candidat a la Generalitat valenciana. D'altres, en canvi, asseguren que aquesta és l'aspiració

de l'alcalde de València, Rita Barberà.

MÉS PODER A BALEARS

A les Illes Balears, el PP és el partit majoritari des del 1983. A partir del 6-J, serà amb tota seguretat hegemònic. El més probable és que obtengui un resultat de suport electoral en torn el 50% dels votants, és a dir, els mateixos nivells que la UCD en els seus bons anys: 77 i 79. Però amb una diferència considerable: l'antic partit centrista mai no obtingué un poder absolut en l'àmbit municipal.

El PP de Gabriel Canellas sí que pot tenir, el dia 7 de juny, pràcticament el poder polític absolut a les Illes. Governarà els principals ajuntaments –excepte els de Maó, Inca i algun altre– i en el de la capi-

Francesc Gilet anirà a Madrid pel PP-Balears, del que encapçala el sector més conservador.

tal, Palma, ho fa amb majoria absoluta. També té majoria absoluta al Parlament. El Consells Insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera són igualment seus. I ara, totes les enquestes li donen un resultat de 4 o 5 diputats sobre els 7 que s'elegeixen a les Balears. Tot plegat configura una situació no de majoria, sinó de pràctica hegemonia.

Amb aquest enorme poder polític en mans del PP, i per tant de Canellas, resulta difícil que surtin querelles internes. El poder del president és total dins el PP. Així i tot, dins el partit conservador hi ha dues sensibilitats. Una, la més conservadora; l'altra, la més liberal. De tota manera aquesta classificació no deixa de ser una simplificació, ja que en el fons, les fòbies

i filies internes del PP a Balears responen més a qüestions personals i d'interès –de conservar o obtenir parcel·les de poder– que no a qüestions ideològiques.

De tota manera i simplificant, es pot dir que el sector liberal està liderat pel president del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger. El sector més conservador podria ser representat en la persona de Francesc Gilet, fins ara conseller adjunt a la Presidència i nomenat cap de llista al Congrés per a les eleccions del 6 de juny. ¿Significa això que s'estigui imposant el sector liberal i que la candidatura de Gilet sigui una "puntada cap amunt"? No, seria massa senzill. En realitat, segons tots els indicis, no es poden interpretar aquestes llistes electorals com una victòria d'un grup sobre l'altre.

A més, aquests grups –que ni estan organitzats ni funcionen com a tals– ja se'n guardaran molt de fer res que pugui posar en perill les seves candidatures a les eleccions de 1995. S'ha de tenir en compte que l'enorme poder que té el PP comporta una quantitat, a Balears, molt considerable de quadres, càrrecs públics –per designació o per elecció– que fan que ningú, fins ara, s'enfronti a Canellas. La pugna entre els sectors és percebuda a través de signes. Per exemple, arran del Cas Calvià, que implicava indirectament Gilet, tot el PP conservador sortí en defensa del conseller, excepte Verger, que va manifestar que si hi havia implicats militants del partit, aquests havien de marxar del PP. Això s'interpretà com una crítica indirecta a Gilet.

De fet, el cas Calvià és una de les possibles raons per a explicar la candidatura de Francesc Gilet, ja que Canellas no vol estar rodejat de persones que tinguin ombres com la de Calvià sobre el seu obrar polític. Podria ser contraproduent per a les eleccions de 1995. El fet és que per molt que Gilet –supernumerari de l'Opus– se'n vagi a Madrid, el PP de Balears no es tornarà de sobte més liberal, ni això significa tampoc cap canvi vital.

OPTIMISME AL PRINCIPAT

El PP al Principat viu moments d'optimisme. Les previsions electorals indiquen una recuperació de vot important. Els més optimistes diuen, fins i tot, que doblaran el nombre d'escons. Actualment, la representació del PP de Catalunya al Congrés de Diputats és de cinc escons, cosa que no li permet tenir gaire protagonisme a nivell estatal.

El principal problema electoral de la

Jordi Fernández Díaz tornarà a ser el cap de llista popular al Congrés per Barcelona, tot i el seu enfrontament amb Vidal Quadras.

secció principatina del PP és que l'espai polític que tradicionalment ocupa en altres geografies de l'estat, al Principat està copat per la coalició Convergència i Unió. El centre-dreta, el liberalisme, el conservadorisme, la democràcia cristiana, tot cap dins CiU, i els homes de Vidal-Quadras han maldat per trobar el seu espai, jugant la carta conservadora, però sobretot, la carta espanyola.

Encara que no hi ha hagut proclamació oficial, el candidat que encapçalarà la llista del PP per al Congrés tornarà a ser Jordi Fernández-Díaz. La decisió, si es confirma, es deuria a la voluntat d'Aznar. Fernández-Díaz està obertament enfrontat a Aleix Vidal Quadras, des que aquest li va prendre el liderat del PP català. Ambdós tenen una concepció diferent de quina ha de ser l'estratègia del partit respecte als seus immediats rivals. Fernández-Díaz va ser titllat de tou a Madrid, i va caure en desgràcia. Ara el president estatal del Partit Popular, en un gest que sembla una rehabilitació, ha imposat la seva presentació com a número u de les llistes populars. Les bones expectatives electorals fan tancar files, i deixar enrere velles però endèmiques disputes. Els populars saben que la carta que han de jugar no és si encapçala la llista un o l'altre, sinó que la carta és directament Aznar. Toca vendre alternativament de govern, i apuntar-se sobretot a l'embranzida popular a nivell estatal. Aznar serà també, directament, el cap de llista per Barcelona.

Vicent Lafora
Miquel Payeras
Pere Martí